

Goigs de Nostra Senyora de Coaner

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Oratori i santuari de la Mare de Déu de Coaner
Alçada: 342

Coordenades:

Latitud: 41.83345
Longitud: 1.71142
UTM Est (X): 393004
UTM Nord (Y): 4632087

Classificació

Número de fitxa 08229 - 534
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII-XXI
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Tradició vigent
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Religios
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Romeria a Coaner](#)

[Oratori de la Mare de Déu de Coaner](#)

[Santuari de la Mare de Déu de Coaner](#)

[Troballa de la Mare de Déu de Coaner](#)

[Imatge de la Mare de Déu de Coaner](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana

Descripció

Goigs que tradicionalment es cantaven, i es continuen cantant, al Santuari de la Mare de Déu de Coaner. La seva festivitat es celebra el diumenge coincident o posterior al 8 de setembre, dia de les marededéus trobades. Actualment aquesta festa, organitzada per l'Associació d'Amics de Coaner, ha esdevingut la festa major del poble, i durant la missa es canten els goigs. Antigament en aquest santuari es conservava la imatge de la marededéu trobada de Coaner. Segons la llegenda, reproduïda en els mateixos goigs i que segueix l'esquema clàssic, un pastor troba la imatge prop de les aigües d'un torrent i la trasllada a l'església parroquial des d'on, davant l'estupefacció de la gent, la imatge torna al seu lloc d'origen, mostrant així la seva voluntat de no ser moguda d'aquell indret, en el qual s'hi edificà el santuari. Aquesta marededéu és invocada tradicionalment davant de la necessitat d'aigua i també per guarir coixos i trencats, així com per protegir les parteres.

Concretament, la lletra dels goigs diu: "Un pastor ditxós trobá / vostra imatge prodigiosa / en una boixera hermosa, / en la que ell vos adorá / y Coaner vos visitá / ab efecte verdader. (...) La gent de Coaner pasmada / entengué ab tal maravella / que en particular Capella / voliau ser col·locada / la cual fou luego acabada / aplicant tot son poder".

La Mare de Déu de Coaner gaudia d'una gran devoció, especialment per la romeria que s'hi feia en petició de pluja, i abastava un territori ampli al seu entorn. Segons es en els goigs: "Súria, Castelladral, / Valldeperas, Orriols, / venen en sos desconsols / a Vos, Reyna Angelical, / vostra amparo celestial / invocant ab cor sencer" (...) "De salo y Castelltallat, / Torroella y Sant Matheu, / amorosa'ls prec's rebeu / en tota calamitat, / y ningú vos ha invocat, / sense sentir vostra valer".

Observacions:

Els exemplars consultats són una edició de 1913 estampada a la impremta de Josep Roca de Manresa, i una edició sense data estampada a l'Impremta Sant Josep de Manresa. Ambdós conservats a l'Associació d'Amics dels Goigs.

Història

L'historiador Albert FÀBREGA (2005: 6) considera que el culte a Santa Maria devia existir a Coaner almenys des del segle XIII (moment en què és datada la imatge romànica de la Verge) i sosté la hipòtesi que des dels inicis l'església parroquial tenia l'advocació de Sant Julià, que en algun moment anterior a 1557 es va construir una capella a l'exterior destinada al culte a Santa Maria. Fàbrega aporta dos documents que demostren que abans de la construcció de l'actual Santuari de Santa Maria a Coaner hi havia una capella dedicada a la Mare de Déu. No es pot assegurar que estigués situada al mateix indret on avui hi ha el santuari, tot i que és molt possible que fos així. Sigui com sigui, el 27 de setembre de 1648 es va construir l'actual església dedicada a Santa Maria, que des d'aleshores va acollir la imatge. L'any 1968, per manament del bisbe de Solsona i aduint motius de seguretat, la imatge es traslladà a l'actual emplaçament, a la parròquia de Valls de Torroella.

Bibliografia

BENET, Albert; DUOCASTELLA, Anna M. (1988). "Sant Mateu de Bages", Història del Bages, Manresa, Parcir Edicions Selectes, p. 408.

BENET, Albert; MAZCUÑAN, Alexandre; JUNYENT, Francesc (1984). "Sant Julià de Coaner", Catalunya Romànica, vol. XI "El Bages", Barcelona, Fundació Enciclopèdia Catalana, p. 465-469.

FÀBREGA ENFEDAQUE, Albert (2005), "Sobre les esglésies de Coaner", Dovella, núm. 90. Manresa, p. 5-9.

GOIGS DE NOSTRA SENYORA DE COANER

De cels y terra aclamada
Reyna sou, preciosa Ester:
Siau la nostra advocada
Verge Santa de Coaner.

Vostre títol especial
de Coaner, riquíssima arca,
assegura a esta comarca
vostre favor maternal;
baix lo amor de mare tal
no temerá a Lucifer. Siau, etc.

Un pastor ditxós trobá
vostra imatge prodigiosa
en una boixera hermosa,
en la que ell vos adorá
y Coaner vos visitá
ab efecte verdader. Siau, etc.

Vostra imatge fou trobada
prop las aigües de un torrent,
y fou ditxós clarament,
que vostra gracia sagrada
per lo Cel es derramada
segons lo vostre voler. Siau, etc.

En la Iglesia Parroquial
vostra imatge fou posada,
mes ella prest retornada
per virtut celestial
fou al lloch original
abont estaba primer. Siau, etc.

La gent de Coaner pasmada
entengué ab tal maravella
que en particular Capella

voliau ser col·locada
la cual fou luego acabada
aplicant tot son poder. Siau, etc.

En Vos los caxos, trencats,
y la parrera afligida
encontran bona acullida
y fins los desuolats,
humans medis ja apurats,
troban son remey Vos ser. Siau, etc.

Si tot lo pobie afligit,
quan lo Cel faigua li rega,
devant vostra imatge prega,
promptement es assistit;
de pedra no es oprimit,
implorant vostre poder. Siau, etc.

Sària, Castelladral,
Valdeperas, Orriols,
venen en sos desconsois
a Vos, Reyna Angelical,
vostre amparo celestial
invocant ab cot sencer. Siau, etc.

De Saló y Castellallat,
Torroella y Sant Matheu,
amorosa 'ls precis rebeu
en tota calamitat,
y ningú vos ha invocat,
sens sentir vostre valer. Siau, etc.

De cels y terra aclamada
Reyna sou, preciosa Ester:
Siau la nostra advocada,
Verge Santa de Coaner.

v. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix. R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi

OREMUS

Concede nos famulos tuos, quasumus, Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere; et Gloriosa Beatae semper Virginis intercessione a presenti liberari tristitia, et aeterna perfrui letitia: per Christum, etc.

El Sr. Bisbe de Vich ha concedit 40 dies de indulgencia.

De cels y terra aclamada
 Reyna sou, preciosa Ester:
 Siau la nostra advocada
 Verge Santa de Coaner.
 Vostre titol especial
 de Coaner, riquissima arca,
 assegura a esta comarca
 vostre favor maternal;
 baix lo amor de mare tal
 no temerá a Llucifer. Siau, etc.
 Un pastor ditxos trobá
 vostra imatge prodigiosa
 en una leixera hermosa,
 en la que ell vos adorá
 y Coaner vos visitá
 ab efecte verdader. Siau, etc.
 Vostra imatge fou trobada
 prop las aguas de un torrent,
 y fou ditxos clarament,
 que vostra gracia sagrada
 per lo Cel es derramada
 segons lo vostre voler. Siau, etc.
 En la Iglesia Parroquial
 vostra imatge fou posada,
 mes ella prest retornada
 per virtut celestial
 fou al lloch original
 aholí estava primer. Siau, etc.
 La gent de Coaner pasmada
 enleugé ab tal maravella
 que en particular Capella

volian ser col·locada
 la qual fou luego acabada
 aplicant tot son poder. Siau, etc.
 En Vos los coixos, trencats,
 y la partera alligida
 encouiran bona acullida
 y fins los desaucials,
 humans medis ja apurats,
 trolsan son remey Vos ser. Siau, etc.
 Si tot lo poble alligit,
 quan lo Cel l' aigua li nega,
 devant vostra imatge prega,
 promplement es assillit;
 de pedra no es oprimit,
 implorant vostre poder. Siau, etc.
 Súrria, Castelladral,
 Valdeperas, Orriols,
 venen en sos desconsois
 a Vos, Reyna Angelical,
 vostre amparo celestial
 invocant ab cor sencer. Siau, etc.
 De Saló y Castellallat,
 Torroella y Sant Matheu,
 amorosa 'ls pres rebheu
 en loia calanitat,
 y ningú vos ha invocat,
 sans sentir vostre valer. Siau, etc.
 De cels y terra aclamada
 Reyna sou, preciosa Ester:
 Siau la nostra advocada,
 Verge Santa de Coaner.

Oro pro nobis Sancta Dei Genitrix. V. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Concede nos famulos tuos, quesumus, Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere, et Gloriosa Beatae semper Virginis intercessione a praesenti liberari tristitia, et aeterna perfrui letitia. Per Christum, etc.
 La Sr. Bona de Vich ha consentit el dret de traducció.